

TERVEZET

Haditechnikai eszközök és szolgáltatások uniós belüli kereskedelme

A Kormány társadalmi vitára bocsátja a haditechnikai eszközök kereskedelmét szabályozó kormányrendeletének módosítását. Az előterjesztés a védelmi vonatkozású termékek külkereskedelmi ügyleteinek engedélyezésével összefüggő hatósági feladatokat érinti. Fő célja az Európai Unió belső határain keresztül bonyolódó haditechnikai szállítások vámhatósági ellenőrzésének megszüntetése. Az előterjesztés elfogadása következtében az engedélyköteles termékek köre kis mértékben változik, továbbá az intézkedések hozzájárulnak az ügyfélbarát ügyintézés kialakításához.

TERVEZET

A Kormány

...../2014. (.....) Korm. rendelete

a haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről, valamint a vállalkozások tanúsításáról szóló 160/2011. (VIII. 18.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány

az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény 140/E. § (1) és (3) bekezdésében, valamint a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről szóló 2005. évi CIX. törvény 10. § (1) bekezdés b) és c) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről, valamint a vállalkozások tanúsításáról szóló 160/2011. (VIII. 18.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 4. § c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Nem szükséges engedély, ha)

„c) a szállítás a katasztrófa esetén nyújtott humanitárius segítségnyújtáshoz vagy vészhelyzet esetén nyújtott adományhoz kapcsolódik, vagy”

2. §

(1) Az R. 8. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az engedélyt vissza kell vonni, ha

a) a kiadásának bármely feltétele megszűnt,

b) az engedély kiadását követően olyan változás áll be, amely alapján a kérelem elutasításának lenne helye,

c) az engedélyes ellen irányuló csődeljárás, felszámolási eljárás vagy végelszámolási eljárás során azt nemzetgazdasági, vagy nemzetbiztonsági érdek indokolja, vagy

d) az engedélyezett tevékenység az Alkotmányvédelmi Hivatal, az Információs Hivatal, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat írásos véleménye alapján nemzetbiztonsági érdeket sért vagy nemzetbiztonsági kockázatot jelent.”

(2) Az R. 8. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

TERVEZET

„(2a) A Hatóság a kiadott engedélyt visszavonhatja, ha a vállalkozás a rendeletben foglalt előírásokat, az engedélyben meghatározott feltételeket vagy a kereskedelemre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megsérti.”

3. §

(1) Az R. 18. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A feladási országtól és a rendeltetési országtól függetlenül tranzitengedély szükséges az 1. melléklet I. fejezet a)–c) pontjában, II. fejezet a) és b) pontjában, III. és IV. fejezetében, VII. fejezet a)–f), h), valamint i) pontjában, továbbá VIII. fejezetében felsorolt haditechnikai eszközök tranzitjához.”

(2) Az R. 18. §-a a következő (3a) bekezdéssel egészül ki:

„(3a) A tranzitengedélyre vonatkozó kérelmet a 10. mellékletben meghatározott adattartalommal kell benyújtani a Hatóság részére. A tranzitengedély iránti kérelemről a Hatóság 15 napon belül dönt.”

4. §

Az R. 22. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) A vállalkozások a kiszállításra vonatkozó globális és egyedi forgalmi engedélyeik alapján történő szállítás esetén a szállítás megkezdésének időpontját megelőzően legalább 3 nappal kötelesek azt a tervezett útvonallal együtt írásos formában bejelenteni a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal a bejelentett szállítmányt ellenőrizheti.”

5. §

Az R. 1. melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

6. §

Az R. 9. melléklet II. pont 1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. Államilag megerősített Végfelhasználói Nyilatkozat vagy Nemzetközi Import Igazolás vagy a fogadó állam illetékes hatósága által kiállított beviteli engedély másolata”

7. §

Az R.

a) 1. § 20. pont címében az „újra kivitel” szövegrész helyébe az „újra kivitel (reexport)” szöveg,

b) 8. § (3) bekezdésében az „(1) bekezdés c) és d) pontjában” szövegrész helyébe az „(1) bekezdés c) és d), továbbá a (2) bekezdés d) pontjában” szöveg,

TERVEZET

c) 24. § (5) bekezdésében a „kivitel, újrakivitel és a kiszállítás” szövegrész helyébe a „kivitel és újra kivitel” szöveg,

d) 24. § (7) bekezdésében a „behozatalára, kivitelére, újrakivitelére, transzferjére és tranzitjára” szövegrész helyébe a „behozatalára, kivitelére, újra kivitelére és tranzitjára” szöveg,

e) 25. § (1) bekezdés b) pontjában a „16. § (4) bekezdésének” szövegrész helyébe a „16. § (4) bekezdésének és 22. § (6) bekezdésének” szöveg

lép.

8. §

Hatályát veszti az R.

a) 1. § 2. pont b) alpontja és 12. pont b) alpontja,

b) 8/A. §-a,

c) 24. § (5) bekezdésben az „és a beérkezés” szövegrész.

9. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

TERVEZET

1. melléklet a .../2014. (... ..) Korm. rendelethez

Az R. 1. melléklet IX. fejezete (ML 9) és X. fejezete (ML 10) helyébe a következő rendelkezés lép:

„IX. fejezet (ML 9)

Hadihajók (felszíni vagy víz alatti), különleges tengerészeti berendezések, tartozékok, alkatrészek és egyéb vízfelszíni járművek a következők szerint:

NB: Irányítási és navigációs berendezések tekintetében lásd az ML11. pontot.

a) vízi járművek és alkatrészek a következők szerint:

1. kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított (felszíni vagy víz alatti) vízi járművek, függetlenül a jelenlegi műszaki állapottól vagy működési feltételektől, és attól, hogy rendelkeznek-e fegyverzethordozó rendszerekkel vagy páncélzattal, valamint az ilyen vízi járművek úszótestei vagy azok részei, és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

2. az ML9. fejezet a) pont 1. alpontjában meghatározottaktól eltérő felszíni vízi járművek, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek, a járműre rögzítve vagy abba beépítve:

a) az ML1. pontban meghatározott, 12,7 mm vagy annál nagyobb kaliberű automata fegyverek, vagy az ML2., az ML4., az ML12. vagy az ML19. pontban meghatározott fegyverek, vagy ezeknek a fegyvereknek a „rögzítési” vagy felfüggesztési pontjai;

Műszaki megjegyzés:

A „rögzítés(i pontok)” a fegyverek rögzítésére szolgáló eszközökre vagy a tartók rögzítéséhez szükséges szerkezeti megerősítésekre vonatkoznak.

b) az ML5. pontban meghatározott tűzvezető rendszerek;

c) rendelkeznek a következők mindegyikével:

1. „vegyszeri, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem”; és
2. semlegesítési célokra tervezett „előmosó vagy leöblítő rendszer”; vagy

Technikai megjegyzés

1. A „vegyszeri, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) védelem” egy zárt rendszerű helyiség, amelyet túlnyomás, szigetelt szellőztetőrendszer, korlátozott számú, CBRN-szűrőkkel ellátott szellőzőnyílás és légzárókkal felszerelt, korlátozott személyzeti hozzáférési pont jellemez.

2. Az „előmosó vagy leöblítő rendszer” tengervízet permetező rendszer, amely képes a hajó külső felületének és fedélzetének egyidejű lemosására.

TERVEZET

d) az ML4. fejezet b) pontjában, az ML5. fejezet c) pontjában vagy az ML11. fejezet a) pontjában meghatározott, aktív, fegyver elleni eszközök, amelyek a következők bármelyikével rendelkeznek:

1. „CBRN-védelem”;
2. kifejezetten radar keresztmetszet csökkentésére tervezett hajótest és parancshídház;
3. hőkibocsátást csökkentő eszközök (pl. a kipufogó/füstgázok hűtőrendszere), kivéve a kifejezetten a hajtómű hatékonyságának általános növelésére vagy a környezeti hatások csökkentésére tervezett eszközöket; vagy
4. a vízi jármű egésze mágneseességének csökkentésére tervezett demagnetizáló rendszer;

b) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett motorok és hajtóműrendszerek, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei a következők szerint:

1. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett és az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező dízelmotorok:

- a) legalább 1,12 MW (1500 LE) teljesítmény; és
- b) legalább 700/perc fordulatszám;

2. kifejezetten tengeralattjárók meghajtására tervezett és az alábbi jellemzők mindegyikével rendelkező elektromos motorok:

- a) több mint 0,75 MW (1000 LE) teljesítmény;
- b) gyors tolatási képesség;
- c) folyadékhűtés; és
- d) teljesen zárt kivitel;

3. a következő jellemzők mindegyikével rendelkező antimágneses dízelmotorok:

- a) 37,3 kW (50 LE) vagy nagyobb teljesítmény; és
- b) a teljes tömeg 75 %-át meghaladó nem mágneses összetevők;

4. „levegőfüggetlen” (AIP), kifejezetten tengeralattjárókra kifejlesztett hajtóműrendszerek;

Műszaki megjegyzés:

„Levegőfüggetlen hajtóműrendszer” (Air Independent Propulsion, AIP) révén a lemerült tengeralattjáró atmoszferikus oxigén nélkül hosszabb ideig képes hajtóműrendszerének

TERVEZET

működtetésére, mint amire akkumulátorral lenne képes. Az ML9. fejezet b) pont 4. alpontja alkalmazásában az AIP nem foglalja magában a nukleáris energiát.

c) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett víz alatti érzékelő eszközök, azok vezérlőberendezései és kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

d) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett tengeralattjáró elleni és torpedó elfogó hálók;

e) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett hajótest áthatolók és csatlakozók, amelyek képesek a hajótesten kívüli berendezésekkel a kölcsönös együttműködésre, és azok kifejezetten katonai felhasználásra tervezett alkatrészei;

Megjegyzés: Az ML9. fejezet f) pontja a hajók azon egy eres, több eres, koaxiális, vagy rádiófrekvenciás típusú csatlakozóit és hajótest áthatolóit foglalja magában, amelyek képesek megakadályozni a vízszivárgást és fenntartani 100 méternél nagyobb merülési mélységben a szükséges jellemzőket; továbbá a mélységtől függetlenül kifejezetten „lézernyaláb” átvitelére tervezett száloptikai csatlakozókat és optikai áthatolókat. Az ML9. fejezet f) pontja nem vonatkozik a normál hajótengely és a hidrodinamikai irányító rudazat hajótest áthatolóira.

f) alacsony zajszintű csapágyak a következő alkatrészek bármelyikével felszerelve, és azok a kifejezetten katonai felhasználásra tervezett berendezések, amelyek ilyen csapágyakat foglalnak magukban:

1. gáz-, vagy mágneses felfüggesztés;
2. aktív jelelnyomás-vezérlés; vagy
3. vibráció elnyomás-vezérlés.

X. fejezet (ML 10)

„Repülőgépek”, „levegőnél könnyebb légi járművek”, „személyzet nélküli légi járművek (UAV)”, repülőgép-hajtóművek (motor) és „repülőgép”-részegységek, illetve az azokhoz tartozó berendezések és alkatrészek, amelyeket kifejezetten katonai felhasználásra terveztek vagy alakítottak át a következők szerint:

NB: Az irányítás és navigáció eszközei vonatkozásában lásd az ML11. pontot.

a) „személyzettel ellátott repülőgépek” és „levegőnél könnyebb légi járművek” és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

b) személyzet nélküli repülőgépek és kapcsolódó berendezések, és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek a következők szerint:

1. „személyzet nélküli légi járművek” („UAV”), távirányítással vezetett légi járművek (RPV), autonóm programozható légi járművek és személyzet nélküli, „levegőnél könnyebb légi járművek”;

TERVEZET

2. indító szerkezetek, mentő eszközök és földi kiszolgáló eszközök;
3. vezérlésre vagy irányításra tervezett berendezések;

c) repülőgép-hajtóművek és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;

d) a kifejezetten a következők bármelyikéhez való használatra tervezett vagy módosított légi üzemanyag-utántöltési eszközök és a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek:

1. az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott „repülőgép”; vagy
2. az ML10. fejezet c) pontjában meghatározott, személyzet nélküli repülőgép;

e) „földi kiszolgáló eszközök”, amelyeket kifejezetten az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott „repülőgéphez” való használatra, vagy az ML10. fejezet d) pontjában meghatározott repülőgép-hajtóművekhez terveztek;

Technikai megjegyzés:

A „földi kiszolgáló eszközök” magukban foglalják a nyomás alatti üzemanyag-utántöltő berendezéseket és a szűk területeken végrehajtandó műveletekhez tervezett berendezéseket.

f) az ML10. fejezet a) pontjában meghatározott „repülőgéphez” való használatra tervezett, a személyzet rendelkezésére álló védőfelszerelések, a személyzet biztonságát szolgáló berendezések, valamint más olyan, a személyzet vészhelyzetben való kimenekítését szolgáló eszközök, amelyek nem szerepelnek az ML10. fejezet a) pontjában;

Megjegyzés: Az ML10. fejezet g) pontja nem vonatkozik a személyzet általi használatra szolgáló olyan sisakokra, amelyek nem tartalmazzák az EU közös katonai listájában meghatározott berendezéseket, és amelyek nem is alkalmasak ilyenek felszerelésére vagy elhelyezésére.

NB.: A sisakokhoz kapcsolódóan lásd még az ML13. fejezet c) pontját.

g) ejtőernyők, siklóernyők és kapcsolódó berendezések, valamint a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, a következők szerint:

1. az EU közös katonai listájában máshol nem említett ejtőernyők;
2. siklóernyők;
3. kifejezetten nagy magasságból történő ejtőernyős ugrásokhoz tervezett felszerelés (például ruhák, különleges sisakok, légzőkészülékek, navigációs berendezések);

h) ejtőernyővel ledobott terhekre tervezett késleltetett nyitású berendezések vagy automatikus irányítórendszerek.

TERVEZET

1. megjegyzés: Az ML10. fejezet a) pontja nem vonatkozik a kimondottan katonai célra tervezett „repülőgépekre” és „levegőnél könnyebb légi járművekre” vagy az említett „repülőgépek” változataira, amennyiben megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:

- a) nem harci repülőgépek;
- b) nem katonai kialakításúak és nincsenek felszerelve kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított berendezéssel vagy tartozékkal; és
- c) valamely uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága által polgári használatra lajstromozásra kerültek.

2. megjegyzés: Az ML10. fejezet d) pontja nem vonatkozik az alábbiakra:

- a) kifejezetten katonai felhasználásra tervezett vagy átalakított repülőgép-hajtóművek, amelyeket valamely európai uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam polgári légügyi hatósága „polgári repülőgépen való használatra” lajstromozott, vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek;
- b) dugattyús repülőgépmotorok vagy a kifejezetten azokhoz tervezett részegységek, kivéve azokat, amelyeket „személyzet nélküli légi járművekhez” terveztek.

3. megjegyzés: Az ML10. fejezet a) és d) pontja értelmében a kifejezetten nem katonai „repülőgépekhez” vagy repülőgép-hajtóművekhez tervezett katonai jellegű részegységek és katonai jellegű kapcsolódó berendezések csak azokat a katonai jellegű részegységeket és katonai jellegű kapcsolódó berendezéseket jelentik, amelyek a katonai felhasználásra történő átalakításhoz szükségesek.

4. megjegyzés: Az ML10. fejezet a) pontja értelmében a katonai felhasználás a következőket jelenti: ütközet, katonai felderítés, roham, katonai kiképzés, logisztikai támogatás, valamint személyi állomány vagy katonai berendezés szállítása és légi deszantolása.

5. megjegyzés: Az ML10. fejezet a) pontja nem vonatkozik azokra a "repülőgépekre", amelyek megfelelnek az alábbi kritériumok mindegyikének:

- a) először 1946 előtt gyártották;
- b) nem rendelkeznek az EU közös katonai listáján meghatározott eszközökkel, kivéve, ha ezek ahhoz szükségesek, hogy a "repülőgépek" megfeleljenek valamely európai uniós tagállam vagy a Wassenaari Megállapodásban részt vevő állam biztonsági vagy légialkalmassági előírásainak; és
- c) nincsenek felszerelve az EU közös katonai listáján meghatározott fegyverrel, kivéve, ha az működésképtelen és alkalmatlan arra, hogy újra üzembe helyezzék.”

TERVEZET

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1. §-hoz

Az R. 4. § c) pontja jelenleg a már hatályon kívül helyezett, a katasztrófák elleni védekezés irányításáról, szervezetéről és a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek elleni védekezésről szóló 1999. évi LXXIV. törvényre hivatkozik, ezért indokolt annak módosítása.

2. §-hoz

Szöveg pontosítása.

3. §-hoz

Az R. 18. §-a jelenlegi formájában nehezen értelmezhető az ügyfelek számára, ezért azt pontosítani és átrendezni szükséges.

4. §-hoz

A vámhatóság Európai Unió tagállamok irányába történő szállítások esetén már nem végzi az engedélyek kezelését, ezzel párhuzamosan szükséges új – ám a vállalkozások számára a korábbinál kevesebb adminisztratív és időterhet jelentő – rendelkezés bevezetése megkönnyítve ezzel a vámhatóság által kockázatosnak ítélt szállítmányok esetleges ellenőrzését.

5. §-hoz

A módosítás az EU CML nem megfelelő átültetése miatt szükséges.

6. §-hoz

A bróker engedély a kiviteli engedéllyel azonos módon kerül elbírálásra, ezért szükséges a bróker engedélykérelemhez benyújtandó mellékleteknek a kiviteli engedélyhez benyújtandó mellékletekhez való igazítása.

7. §-hoz

a) ponthoz: szöveg pontosítás

b) ponthoz: a módosítás azért szükséges, mert amennyiben az engedély esetleges visszavonására azért került sor, mert az engedélyezett tevékenység az Alkotmányvédelmi Hivatal, az Információs Hivatal, a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat írásos véleménye alapján nemzetbiztonsági érdeket sért vagy nemzetbiztonsági kockázatot jelent, úgy a visszavonó határozatból az indokolást mellőzni szükséges ugyanúgy, ahogy az kérelem elutasítása esetén gyakorlat.

TERVEZET

c) és d) ponthoz: a vámhatóság európai uniós tagállamok irányába történő szállítások esetén már nem végzi az engedélyek kezelését, ennek átvezetése szükséges a Korm. rendeletben.

e) ponthoz: R. 22. §-a új (6) bekezdéssel egészül ki, ennek megsértése esetén a vállalkozás bírsággal sújtható

8. §-hoz

a) ponthoz: a vámhatóság Európai Unió tagállamok irányába történő szállítások esetén már nem végzi az engedélyek kezelését, ennek átvezetése szükséges a Korm. rendeletben.

b) ponthoz: Az Európai Parlament és a Tanács az Egyesült Nemzeteknek a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, a tűzfegyverek, részeik, alkotóelemeik és a lőszeres tiltott gyártásáról és kereskedelméről szóló jegyzőkönyve 10. cikkének végrehajtásáról, valamint a tűzfegyverek, tűzfegyverdarabok, alkotóelemeik és lőszerük kiviteli engedélyezési, behozatali és tranzit szabályainak létrehozásáról szóló, 2012. március 14-ei 258/2012/EU rendelet 11. cikk (1) bekezdése értelmében a Rendelet hatálya alá tartozó termékek kivitele esetén a Hatóságnak vizsgálnia kell a kérelmező büntetlenségét. Ez a követelmény az Alkotmánybíróság korábbi, 144/2008. (XI. 26.) AB határozata alapján kizárólag törvényi szinten rendezhető. A rendelkezés 2014. január 1-jei hatállyal bekerült a haditechnikai termékek gyártásának és a haditechnikai szolgáltatások nyújtásának engedélyezéséről 2005. évi CIX. törvény 5/A. §-ként, így a Korm. rendeletben az hatályon kívül helyezhető.

c) ponthoz: a vámhatóság európai uniós tagállamok irányába történő szállítások esetén már nem végzi az engedélyek kezelését, ennek átvezetése szükséges a Korm. rendeletben.